

Eduskunnan ympäristövaliokunta

HAK; Hätäkeskuslaitoksen lausunto Eduskunnan ympäristövaliokunnalle; HE 33/2026 vp ja HE 34/2026 vp

Ympäristövaliokunnan pyyntö

Eduskunnan ympäristövaliokunta on pyytänyt Hätäkeskuslaitokselta lausuntoa hallituksen esityksistä eduskunnalle laiksi asuinhuoneiston vuokrauksesta annetun lain ja liikehuoneiston vuokrauksesta annetun lain muuttamisesta (HE 33/2026 vp) ja laiksi asunto-osakeyhtiölain muuttamisesta (HE 34/2026 vp).

Teema: Tulisiko ja miten laissa säätää asunto-osakeyhtiön oikeudesta saada poliisiviranomaiselta tiedot huoneistokäynneistä painavan syyn hallintaanottoperusteen näyttämiseksi.

Hätäkeskuslaitoksen lausunto

Hätäkeskuslaitos lausuu kunnioittavasti seuraavaa:

Hätäkeskustoiminnan rekisterinpidosta ja tietojen luovuttamisesta

Hätäkeskustoiminannasta annetun lain (692/2010, häkelaki) 4 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan Hätäkeskuslaitoksen tehtävänä on hätäkeskuspalveluiden tuottaminen toimivaltaisen viranomaisen antamien ohjeiden mukaisesti. Saman lain 2 §:n 2 kohdan mukaan hätäkeskuspalveluilla tarkoitetaan hätäilmoitusten vastaanottamista ja arviointia sekä hätäilmoituksen tai tehtävän välittämistä asianomaiselle viranomaiselle tai viranomaisen tehtäviä sopimuksen perusteella hoitavalle. Edelleen saman lain 16 a §:n 1 momentin mukaan poliisin tietojen osalta rekisterinpitäjänä toimii Poliisihallitus. Hätäkeskustoiminnassa käsiteltävistä henkilötiedoista säädetään häkelain 17 §:ssä.

Poliisihallitus on voimassa olevan lain perusteella toimivaltainen viranomainen päättämään, voidaanko hätäkeskustietojärjestelmästä luovuttaa tietoja poliisin tehtäviin liittyen ja jos voidaan, mitä tietoja voidaan luovuttaa. Poliisilla on käyttöoikeudet hätäkeskustietojärjestelmään, joten poliisi kykenee itsenäisesti hakemaan vastuullaan olevia tietoja järjestelmästä. Hätäkeskuslaitos ei näin ollen kykene ottamaan kantaa siihen, millaisella menettelyllä asunto-osakeyhtiöllä olisi mahdollista saada tietoja poliisilta.

Hätäkeskuslaitos kuitenkin viittaa tältä osin Korkeimman hallinto-oikeuden vuosikirjaratkaisuun KHO 2024:32. Ratkaisuun viitaten Hätäkeskuslaitos toteaa, että tietojen antamisen tavasta tulisi säätää erikseen. Hätäkeskustietojärjestelmästä otettavassa tulosteessa on paljon salassa pidettävää tietoa liittyen muun muassa eri viranomaisien operatiiviseen toimintaan, jotka eivät ole edes asianosaisjulkista. Tuloste voi olla tilanteesta riippuen useita kymmeniä sivuja. Näin ollen tulosteesta jouduttaisiin peittämään suuri määrä tietoja, joka aiheuttaa valtavaa työtä luovuttavassa viranomaisessa.

Hätäilmoituksen käsittelystä

Hätäkeskuspäivystäjä arvioi hätäilmoituksen tietojen perusteella ja toimivaltaisen viranomaisen (esim. Poliisihallitus) antaman ohjeistuksen perusteella (häkelaki 12 §, 14 § 2 mom.), onko kyseessä sellainen tilanne, että se vaatii viranomaisen hälyttämistä vai onko kyse sellaisesta tilanteesta, jossa hälyttämisen kriteerit eivät täyty (ns. N-tehtävä) tai onko kyse toimialan vastuulle kuuluvasta ns. neuvontatehtävästä (H-tehtävä, ks. esim. HE 149/2022 vp s. 83-84). Hätäilmoitusta käsitellessään hätäkeskuspäivystäjä tallentaa tietoja hätäkeskustietojärjestelmään. Tallennettavat tiedot perustuvat siihen, mitä tietoja hätäkeskuspäivystäjä saa hätäilmoituksen tekijältä.

Hätäkeskuslaitos nostaa esiin, että suurella yleisöllä on erilainen sieto- ja ilmoituskynnys erilaisille häiriöille ja tapahtumille. Hätänumeroon tehdyt hätäilmoitukset eivät myöskään aina johda tehtävän välittämiseen toimivaltaiselle viranomaiselle (esim. poliisille).¹ Yksittäiset henkilöt saattavat myös soittaa useita kertoja lyhyessä ajassa samasta tilanteesta. Tällöin esimerkiksi hätäilmoitusten määrä ei välttämättä suoraan korreloi häiriön vakavuutta.

Hätäkeskuslaitoksen arvion mukaan, mikäli asunto-osakeyhtiölle säädettäisiin tiedonsaantioikeus hätäkeskustietojärjestelmän tietoihin, saattaisi tämä lisätä hätäilmoitusten määrää ja erityisesti sellaisten ilmoitusten määrää, jotka eivät johda tehtävän välittämiseen poliisille tai vaihtoehtoisesti poliisille välitettäisiin sellaisia tehtäviä, joissa ei ole ollutkaan tosiasiallista tarvetta välittömille poliisin toimenpiteille. Tämä voisi ainakin välillisesti aiheuttaa kuormitusta sekä hätäkeskuspalveluiden tuottamiseen liittyen lisääntyvinä ilmoitusmäärinä että poliisin resurssien sitomista tilanteisiin, joihin ei ole ollut tosiasiallista tarvetta.

Lopuksi

Hätäkeskuslaitoksen näkemyksen mukaan asiaa tulisi kattavasti arvioida erityisesti siitä näkökulmasta, mitä vaikutuksia sillä on eri viranomaisien toimintaan. Samalla tulisi arvioida, onko tiedoilla tosiasiallisesti sellaista

¹ Hätäkeskuslaitos vastaanotti 2 653 000 hätäilmoitusta vuonna 2025 ja viranomaisille välitettiin 1 384 700 tehtävää. <https://112.fi/tilastotietoa-hatakeskustoiminnasta>

merkitystä haltuunottoprosessissa, joka edesauttaisi esimerkiksi häiriöiden toteennäyttämistä ja onko jotain muita tapoja kerätä näyttöä erilaisista häiriötilanteista kuin viranomaisten rekisterit, kuten Poliisihallitus on esittänyt hallituksen esityksen valmistelun yhteydessä (HE 33/2026 vp, s. 100).

Hätäkeskuslaitoksen ylijohtaja

Taito Vainio

Johtava juristi

Jussi Uimaluoto

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä.
Hätäkeskuslaitos 21.04.2026 klo 08:17. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

HÄTÄKESKUSLAITOS
NÖDCENTRALSVERKET

Lausunto

HAK-266593 4 (4)
00.02.04
HAK-2026-448

Oikeusyksikkö

21.4.2026

Liitteet -
Jakelu Eduskunnan ympäristövaliokunta
Tiedoksi -